

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 424. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856959956816/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

mig. Den Haardhed som det undertiden over mod Æsler, kand ikke reyse sig af andet end Misundelse over de Herligheder, som Himmelen haver begavet os med. Mennesket, som dette hørte, raabte da: Ach! er det mueligt, at usle Æsler kand have saadanne høye Tanker om sig selv, og at de ikke kand see og kiende, at Himmel, Jord og alle Elementer alleene ere dannede Mennesket til Nytte, det er jo Mennesket som hærsker over Alting, og som i Henseende til dets høye Forstand burte have end større Herredom. Nogle Engle, som kastede deres Øyen ned paa Jorden, og ansaae Mennesker, sagde: Hvilke usle krybende Orme, som ere underkastede Sygdomme og hundrede Elendigheder, som maa slæbe for deres Føde, lade sig insultere af Myg og Fluier, hvis Legemer ere beskikkede ligesom til Enge og Fællede for Luss og Lopper, og hvis Liv er ikkun en Haande-Vending, og dog ere slagne med saadan daarligh Hoffmod. Hvad ere de at ligne mod os Engle. Da den store Tien, eller Chinesernes Gud, hørte alt dette, lod han Engle, Mennesker og alle Dyr forsamle, og sagde: I ere alle mine Hænders Gierninger, som jeg kand til intet giøre, intet kand siges herligt og fuldkomment uden det Guddommelige Væsen, intet kand siges stort eller lidet i Henseende til andre, enhver er hvad som den er beskikket til at være. I ere alle en Samling af ufuldkomne Redskabe, og enhver bør lade sig nøye med sin Skiebne.

179. Fabel.

Om den vel optugtede Griis.

En Jomfrue, som var bleven kied af Skiøde-Hunde, havde engang faaet en Griis, hvilken hun med adskillige Zirater lod pryde, forgylde dens Børster, og Purpur-farve dens Fødder, og havde hun stor Omsorg for at den ikke maatte komme ud af hendes Cabinet, paa det den ikke skulde see andre Sviin, og have Omgjengelse med dem. Hun sagde: Det kommer alt an paa Optugtelsen; thi den kand forandre Dyrs og Menneskers Natur; men, da Døren engang

MORALSKE FABLER

stod aaben, listede den sig ud paa Marken, hvor man omsider efter lang Leden fandt den veltende sig udi en Dynd. Da den udi saadan Tilstand blev bragt til Huuset igien, sagde Jomfruen: Fy skiæm dig! Jeg seer at jeg forgieves haver anvendt Flid paa at optugte og ziire dig. Grisen svarede da dertil: Min kiære Jomfrue; Alt hvad man giør med et Sviin, saa er det dog og bliver stedse et Sviin.

Fabelen lærer, at Naturen gaaer over Optugtelsen.

180. Fabel.

Om Ulven.

Ulven, efterat den tvende gange havde bedrevet en Misgierning, og begge gange formedelst Venners Forbøn var bleven pardonneret, begik den tredie gang samme Misgierning igien, hvorudover den omsider blev dømt til at druknes. Ulven sagde da: Hvis man tvende gange ikke havde ladet mig blive ustraffet havde jeg den tredie gang ikke syndet.

Denne Fabel viser Straffens Fornødenhed, og at dens Eftergivelse driver Menneskene til at synde paa nye.

181. Fabel.

Alliance mellem Religionen og Philosophien.

Religionen og Philosophien havde længe levet i Misforstaaelse sammen, og arbejdede Vantroen af yderste Magt paa at fomentere denne Tvistighed, saasom hun for intet meere frygtede, end for disse tvende Fruers Foreening; En anden fornemme Dame ved Navn Sapientia, som var begges Veninde, merkede, at denne U-eenighed tiende til intet uden til at bestyrke Vantroens Herredom. Hun arbejdede derfor paa at forlige de stridende Parter, forestillende dem Vantroens farlige Sigte, nemlig at betiene sig af saadan Leylighed til at fiske udi rorte Vand, og, ved at ophidse Religionen mod Philosophien, at underminere den første for ved dens Fald at bestyrke sit Regi-